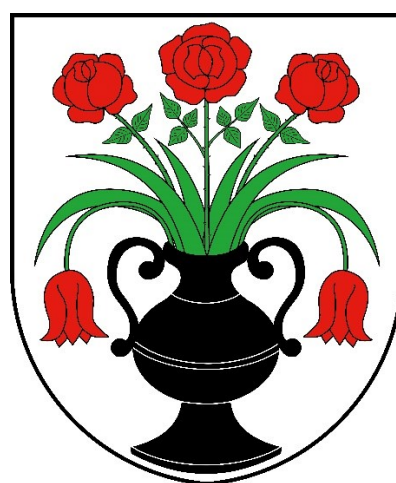

Strategický plán městyse Nový Hrádek pro období 2023 – 2027

Návrhová část

Obsah

1	Úvod	5
2	Postup zpracování strategického plánu	7
2.1	Hlavní etapy zpracování strategického plánu a jeho aktualizace.....	7
2.2	Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů života městyse	9
3	Analytická a syntetická část.....	10
4	Strategická část	15
4.1	Struktura strategie	15
4.2	Role městyse při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie.....	16
4.3	Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí.....	17
5	Prioritní oblasti rozvoje městyse	19
5.1	Prioritní osa 1 – Prostředí městyse	19
5.1.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí městyse	19
5.1.2	Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí	22
5.1.3	Strategický cíl prioritní osy Prostředí městyse	23
5.1.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí městyse	23
5.1.5	Přehled prioritní osy 1	26
5.2	Prioritní osa 2 – Atraktivita městyse	28
5.2.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita městyse	28
5.2.2	Popis prioritní osy Atraktivita městyse.....	32
5.2.3	Strategický cíl prioritní osy Atraktivita městyse	34
5.2.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Atraktivita městyse	34
5.2.5	Přehled prioritní osy 2	38
6	Implementace strategického plánu.....	40
6.1	Proces implementace strategického plánu	40
6.1.1	Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu	41
6.2	Akční plán	42

1 Úvod

Charakteristickým rysem strategického plánování je přístup k řešení problémů a rozvojových potenciálů obce z dlouhodobého hlediska, snaha optimálně využít lidské, materiální a finanční zdroje a v neposlední řadě ambice aktivně ovlivňovat i vývoj vnějšího prostředí obce.

Strategický plán jako celek tak má být dokumentem, který:

- **objektivně popisuje hlavní problémy a rozvojový potenciál obce a navrhuje možná řešení,**
- **je nástrojem strategického řízení rozvoje obce a podkladem pro její rozhodování** v rozvojových záležitostech,
- **je nástrojem k zajištění kontinuity** rozvoje obce – strategický plán překonává volební cyklus a je tak nástrojem potřebné kontinuity a zachování směru, jímž se obec vyvíjí. Vytváří předpoklady, aby například po změně reprezentace obce nedošlo k zásadní (zejména neopodstatněné) změně směřování jejího rozvoje, což vždy představuje nákladný a obtížně návratný proces,
- **je řídicím nástrojem pro formulování investiční politiky obce** - investice obce by neměly být ad hoc řešením, ale vycházet z dlouhodobé strategie, navazovat na sebe, doplňovat se a mít společný cíl, což v souhrnu jejich realizaci zefektivní a zlevní a přinese i realizaci dalších pozitivních efektů,
- **je platformou pro sladění názorů a představ všech relevantních aktérů života obce** (obyvatelé, samospráva, NNO, podnikatelé a další). Pokud se v průběhu tvorby strategického plánu podaří prodiskutovat a najít konsensus v základních otázkách rozvoje obce a jejího směřování, vč. indikativního seznamu klíčových rozvojových záměrů na řešené období, vytváří se předpoklad, že se všichni aktéři vyhnou parciálním sporům a nejasnostem v těchto základních otázkách v budoucnu, což usnadní realizaci rozvojových záměrů obce, vč. zajišťování zdrojů jejich financování.
- **zvyšuje šance získat financování na rozvojové záměry obce z evropských nebo národních zdrojů.** To vyplývá z jednoznačného tlaku na zvýšení strategického přístupu k řízení obcí a měst a v některých případech je existence strategického plánu municipality již podmínkou pro dotační podporu rozvojových záměrů.
- **je nástrojem pro posílení pozice obce v širším územním kontextu** – slouží jako vstupní informace pro formulování a aktualizace strategií mikroregionu, MAS apod. Pokud má obec vizi, kam směřovat a jaké nástroje a cesty k tomu využít, mnohem snáze prosazuje své představy i na širší územní úrovni a zvyšuje šance, že reálně ovlivní i rozvoj a směřování svého širšího okolí podle svých potřeb a představ.

Strategický plán je dokumentem, s jehož pomocí bude do roku 2027 zabezpečována samosprávou městyse Nový Hrádek koordinace strategických rozvojových aktivit, které ovlivní především život městyse, činnost místních podnikatelů, neziskových organizací a dalších dotčených subjektů.

Strategická (návrhová) část plánu rozvoje městyse Nový Hrádek formuluje základní představu o orientaci rozvoje městyse v rámcovém horizontu let 2023 – 2027.

Strategie rozvoje městyse byla zpracovávána a formulována tak, aby respektovala principy udržitelného rozvoje – tj. aby vyváženým způsobem zohlednila ekonomický, environmentální a sociální pilíř.

Jedná se o aktualizaci předchozí verze strategického plánu, která plynuje (tj. bez časových rezerv) na tuto původní verzi navazuje.

2 Postup zpracování strategického plánu

Zpracování strategického plánu městyse vycházelo z ověřených postupů tvorby tohoto typu koncepčních dokumentů a respektovalo základní a uznávané principy jejich přípravy (viz například *Metodika tvorby programu rozvoje obce, vydáno MMR, leden 2014*). Stejně tak bylo přistoupeno i k aktualizaci dokumentu.

Významnou součástí procesu bylo zapojení veřejnosti a klíčových místních aktérů do tvorby rozvojové koncepce. Účast veřejnosti obecně nejenže přináší cenné vstupy pro vlastní strategii, ale přispívá i k pocitu odpovědnosti za její naplňování a realizaci aktivit v této koncepci vytyčených. Účast veřejnosti na strategickém plánu je také příležitostí k aktivizaci občanské společnosti a ideální platformou pro transparentní formulaci a prosazování názorů na rozvoj městyse jednotlivci nebo zájmovými skupinami a diskusi nad jednotlivými tématy.

Práce na aktualizaci koncepce byly zahájeny počátkem roku 2022 přípravou aktualizované verze socioekonomické analýzy prostředí městyse (též „profil městyse“). V polovině roku 2022 pak proběhla sociologická šetření (viz dále), jejichž výsledky posloužily pro dopracování analytické části, resp. ověření jejich závěrů a zejména pro formulaci části návrhové. Ta byla zpracovávána na začátku roku 2023.

2.1 Hlavní etapy zpracování strategického plánu a jeho aktualizace

Postup přípravy strategického plánu, stejně jako jeho aktualizace, je rozčleněn do několika ucelených fází (etap), z nichž každá má v rámci celého procesu nezastupitelné místo a vždy navazuje na fázi předchozí. Hlavními součástmi procesu přípravy aktuální verze strategického plánu v Novém Hrádku byly:

I. Analytická etapa

V rámci analytické etapy byly nejprve shromážděny relevantní dokumenty a podklady pro podrobnou analýzu jednotlivých odvětví života městyse a byla provedena rešerše těchto dokumentů a jejich závěrů, ovlivňujících městys Nový Hrádek (územně analytické podklady území ORP Náchod a další). V rámci této etapy byly podrobně analyzovány jednotlivé složky socioekonomického prostředí městyse, sbírána „tvrdá“ data z veřejně dostupných databází a dalších zdrojů. Byla prováděna srovnání v čase a sledovány vývojové tendence jednotlivých klíčových proměnných. Byla také realizována tzv. metoda benchmarkingu (srovnání konkrétních proměnných s územními celky vykazujícími podobné charakteristiky jako Nový Hrádek). Hodnocení jednotlivých proměnných bylo prováděno i ve vztahu k vyšším územním celkům, s cílem jejich ověření v relaci s národní, krajskou či okresní úrovní. V rámci analytické etapy bylo pracováno s primárními daty (statistiky ČSÚ, data poskytnutá úřadem městyse, environmentální databáze apod.). Velmi cenným zdrojem dat byly výsledky SLDB 2011, z části též také SDLB 2021, které byly postupně zveřejňovány v r. 2022 a poskytly důležité vstupy pro analytická zkoumání obyvatelstva, bydlení, ale i ekonomiky městyse. Vedle toho byla používána i data sekundární – studie, koncepce a již zpracované analýzy, ať již územní či tematické. Významné vstupy pro analytickou fázi poskytlo i šetření mezi obyvateli městyse a cílovými skupinami, viz dále.

II. Syntetická etapa

Na analytická zkoumání navázala fáze syntézy. Jejím cílem je přehledná formulace zásadních závěrů provedených analytických zjištění a východisek jako klíčový podklad pro další, návrhovou etapu zpracování strategického plánu. V rámci syntézy byly zejména připraveny dílčí SWOT analýzy za jednotlivé tematické okruhy řešené v rámci Profilu městyse a dále celková SWOT analýza městyse popisující komplexně jeho hlavní silné stránky (**S** – z anglického „Strengths“) a příležitosti (**O** – „Opportunities“) jako vnitřní a vnější rozvojové předpoklady, stejně jako slabé stránky (**W** – „Weaknesses“) a hrozby (**T** - „Threats“) jako potenciální rizika budoucího rozvoje či problémy, k jejichž řešení by navržená strategie měla přispět.

Analýza SWOT tak představuje jakési pojítka mezi detailním analytickým aparátem, tvořícím celkový Profil městyse a návrhovou částí celé strategie. Je hlavním východiskem pro výstavbu celkové strategie rozvoje městyse.

III. Strategická etapa

Představuje tu část strategického plánu, která formuluje základní představy o tom, kam by městys měl směřovat a popisuje klíčové oblasti jeho budoucího rozvoje. Představy o budoucí podobě městyse a o prioritních oblastech uvedené ve strategické (návrhové) části jsou hierarchizovány od neobecnější úrovně (vize směřování městyse) přes formulaci soustavy cílů v jednotlivých oblastech až po konkrétní opatření směřující k jejich naplnění.

IV. Implementační etapa

Tato fáze je prováděcí částí celého materiálu. Její součástí je zejména shromáždění konkrétních projektových záměrů ve všech navržených prioritních osách, jež by měly být hmatatelným naplněním strategického plánu a svým způsobem uvedením jeho obsahu v reálný život městyse. Soubor konkrétních rozvojových záměrů bývá označován jako „Akční plán“. Jelikož strategický plán neřeší pouze oblasti, jež jsou v kompetenci samosprávy městyse, ale jeho celkový rozvoj, je třeba i ke sběru projektových záměrů přistupovat v tomto širším kontextu a získat a do akčního plánu zařadit i klíčové záměry dalších aktérů, zejména takové, jež mají reálný a významný dopad na fungování a život městyse jako celku (např. klíčové podnikatelské investice, významné či průřezové záměry neziskových organizací apod.)

V akčním plánu jsou ke každému záměru vedle jeho základní identifikace přiřazeny i klíčové charakteristiky, které umožní provázování akčního plánu s rozpočty a rozpočtovými výhledy, stejně jako s plánováním dotačních aktivit městyse. Další charakteristiky pak naznačují odpovědnosti jednotlivých organizací či osob za implementaci záměrů.

Vedle akčního plánu je součástí implementační etapy také základní popis procesního řízení realizace strategického plánu spočívající zejména v popisu, jakým způsobem bude plán jako celek naplňován, jaké konkrétní aktivity budou při práci s plánem realizovány (kontrola plnění, aktualizace apod.) a určeny kompetence a odpovědnosti za jejich provádění.

2.2 Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů života městyse

Do takto komplexního procesu, jakým je zpracování strategického plánu městyse, resp. jeho aktualizace, je potřebné aktivně zapojit další subjekty, které v městyse žijí a působí. Stejně tak je klíčové zapojení i vedení městyse, mající vize a představy o jeho směřování, jež je třeba nejen využít pro formulaci cílů strategického plánu, ale také je konfrontovat s analytickými a sociologickými zjištěními.

Zapojení aktérů života městyse bylo realizováno při provádění aktualizace v roce 2022 zejména formou dotazníkového šetření se zapojením široké veřejnosti. Výsledky tohoto šetření lze považovat za reprezentativní a dobře vypovídající o potřebách a postojích obyvatel městyse, kdy odpovědělo celkem 189 osob a organizací.

Na dotazníky pro obyvatele městyse odpovědělo celkem 185 obyvatel, nejčastěji ve věku 30 – 49 let, zapojily se spíše vzdělanější osoby. Respondenti mohli dotazníky vyplnit elektronickou cestou přes webové rozhraní nebo v tištěné podobě, kdy mohli vyplněné dotazníky odevzdat na několika sběrných místech. V úvodní části dotazníku byli seznámeni s připravovaným strategickým plánem a nezbytností jejich zapojení pro získání informací o jejich potřebách, názorech a postojích. V následujících částech pak byli dotazováni zejména v oblastech týkající se jejich života v městyse, konkrétně na otázky v oblasti občanské vybavenosti, dopravy, životního prostředí, správy městyse, bezpečnosti apod.

3 Analytická a syntetická část

Analytické vstupy

Základem tvorby i aktualizace strategického plánu městyse Nový Hrádek byla analytická část, která popisuje, hodnotí a srovnává současný stav městyse v různých oblastech jeho života. V rámci provádění analýzy prostředí městyse byly v rámci aktualizace Plánu zejména:

- prováděny rešerše existujících relevantních rozvojových dokumentů městyse (původní strategický plán, resp. jeho analytická část, územně analytické podklady apod.)
- realizována detailní analytická zkoumání socioekonomického prostředí městyse v členění dle jednotlivých témat (obyvatelstvo, hospodářství a podnikání, životní prostředí, doprava atd.) - k němu bylo využito zejména dat Sčítání lidu (SLDB 2011 a částečně též 2021), informací a dat dodaných úřadem městyse
- prováděna srovnání s relevantními koncepčními dokumenty, převážně územní povahy (Strategie rozvoje KH kraje 2021 -2027, strategie rozvoje MAS atd.), podrobněji viz níže.

Zatímco ve výše popsaných krocích aktualizace analýzy byla vyžívána zejména „tvrdá“ data, sociologické šetření doplnilo celkový analytický výstup o převážně „měkká“ data. Jelikož rozvoj městyse musí také významně reflektovat tyto měkké faktory, je nezbytné analýzu doplnit a konfrontovat s postoji, zkušenostmi, potřebami obyvatel městyse.

Cílem realizace socioekonomické analýzy je podobný popis prostředí městyse, jeho vývojových trendů, vnitřních a vnějších podmínek a jejich změn, stejně jako srovnání s jinými celky (např. s jinými obcemi či vyššími celky – okres, kraj, ČR).

Syntéza zjištění

Součástí jednotlivých kapitol analyzujících stav v dílčích oblastech socioekonomického prostředí městyse je i přehledná tabulka silných a slabých stránek, resp. příležitostí a hrozeb v těchto oblastech. Díky těmto analýzám dílčích oblastí bylo možné identifikovat problémy Nového Hrádku, jež je třeba řešit a zlepšovat, stejně jako klady a rozvojové předpoklady městyse, které lze dále rozvíjet a využívat pro jeho zdravý vývoj.

Z celé analytické části byla následně vytvořena aktualizace celkové SWOT analýzy, která identifikuje nejvýznamnější silné a slabé stránky městyse, stejně jako příležitosti k rozvoji a vnější hrozby, které by městyse měl reflektovat.

Celková SWOT analýza je pro přehled uvedena v následující tabulce. Zjištění zde obsažená byla jedním ze základů pro formulaci strategické části plánu. Tato vazba je významná pro správné chápání navržených prioritních os a opatření, stejně jako celkové konstrukce návrhové části. Vedle těchto vstupů objektivního charakteru (data, informace) se při definování návrhové části také výrazně vycházelo z výstupů zapojení veřejnosti (viz výše).

Tab. 1: Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Meziobecní spolupráce – městys je aktivním členem ve dvou dobrovolných svazcích 	<ul style="list-style-type: none"> – Periferní poloha v rámci okresu Náchod, Královéhradeckého kraje i ČR
<ul style="list-style-type: none"> – Dlouhodobá zkušenost se zapojením do spolupráce v rámci MAS Pohoda venkova a Euroregionu Glacensis, aktivita městyse a jeho představitelů v této oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> – V posledních letech stagnace, případně mírné otáčení trendu vývoje počtu obyvatel
<ul style="list-style-type: none"> – Stálý růst počtu obyvatel již od počátku tisíciletí 	<ul style="list-style-type: none"> – V posledních letech pomalý pokles počtu obyvatel v nejmladší věkové kategorii do 14-ti let a naopak nárůst v kategorii 65 let a více
<ul style="list-style-type: none"> – Sociálně stabilní prostředí (nejsou přítomny sociálně vyloučené lokality apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> – Celkově mírně zhoršená úroveň vzdělanosti obyvatelstva, zejména ve srovnání s vyššími územními celky
<ul style="list-style-type: none"> – Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatečná nabídka v oblasti maloobchodu a dalších komerčních služeb
<ul style="list-style-type: none"> – Příznivá věková struktura – nižší průměrný věk obyvatel oproti okolním obcím i vyšším územním celkům, hodnota indexu stáří stále pod 100 	<ul style="list-style-type: none"> – Špatná dopravní poloha v rámci okresu, kraje i ČR a velká vzdálenost od hlavních dopravních tahů
<ul style="list-style-type: none"> – Stabilní podíl ekonomicky aktivních osob ve věku 15-65 let 	<ul style="list-style-type: none"> – Absence železniční dopravy
<ul style="list-style-type: none"> – Výborné charakteristiky nezaměstnanosti – nízká míra registrované nezaměstnanosti, nižší než ve vyšších územních celcích i okolních obcích 	<ul style="list-style-type: none"> – Dopravní zatížení – zejména komunikace III/28526 projíždějící městysem
<ul style="list-style-type: none"> – Tradice místní průmyslové výroby – struktura místních zaměstnavatelů se za cca 7 let prakticky nezměnila 	<ul style="list-style-type: none"> – Neexistence přímého spojení do krajského města Hradce Králové
<ul style="list-style-type: none"> – Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání (směr Náchod i Nové Město n. M. či Dobruška) 	<ul style="list-style-type: none"> – Chybějící chodníky a bezpečná místa pro přecházení v některých částech městyse (zejména u ZŠ)
<ul style="list-style-type: none"> – Vznik nových atraktivních turistických cílů v městyse v posledních 5-ti letech 	<ul style="list-style-type: none"> – Podprůměrné napojení na veřejný vodovod oproti vyšším územním – dáno značnou rozlohou městyse a zároveň odlehlostí celé řady obydlí (místní části)
<ul style="list-style-type: none"> – Dostatečná obslužnost městyse autobusovými linkami (zejména do Náchoda, Nového Města nad Metují, Dobrušky a Olešnice v Orlických horách) 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedořešená likvidace odpadních vod ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> – Relativně dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání či škol (SŠ) 	<ul style="list-style-type: none"> – Parkování podél místních komunikací a chybějící parkoviště v lokalitě „U Jedle“

<ul style="list-style-type: none"> → Dobrý úroveň cyklistické infrastruktury – hustá síť cyklotras, obslužnost cyklobusem v letních měsících 	<ul style="list-style-type: none"> → Přítomnost nevyužívaných objektů – prostor na potravinami Švorc, Náchodská č.p. 55, Hradní čp. 66 ad.
<ul style="list-style-type: none"> → Uspokojivá míra připojení osob na kanalizační síť i v porovnání s KHK a ORP Náchod 	<ul style="list-style-type: none"> → Vysoký podíl trvale neobydlených domů (59 % oproti 82 % KHK, SLDB 2021) – část z nich fakticky k trvalému bydlení využívána (nepřihlášení obyvatelé)
<ul style="list-style-type: none"> → Vysoká kvalita dodávané pitné vody (Polická pánev) 	<ul style="list-style-type: none"> → Omezená kvantita (snížení počtu bytů ve vlastnictví městyse v posledních letech) i kvalita bytových kapacit ve vlastnictví městyse
<ul style="list-style-type: none"> → Nově nalezená funkce pro brownfield v podobě tubusu bývalé elektrárny 	<ul style="list-style-type: none"> → Nedostatek sociálních bytů – zejména pro mladé (startovací byty)
<ul style="list-style-type: none"> → Nová lokalita Na Farách – 16 nových rodinných domů 	<ul style="list-style-type: none"> → Pokles intenzity výstavby nových bytů v posledních 10-ti letech (byť se jedná o pokles z velmi nadprůměrného tempa)
<ul style="list-style-type: none"> → V případě potřeby možnost rozšířit plochy bydlení (nutná změna územního plánu) 	<ul style="list-style-type: none"> → Nedostatečná kapacita družiny ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> → Přítomnost ZŠ (I. i II. stupeň) s dostatečnou kapacitou 	<ul style="list-style-type: none"> → Absence venkovní učebny ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> → Přítomnost MŠ s dostatečnou kapacitou i zázemím (zahradka MŠ) 	<ul style="list-style-type: none"> → Knihovna – malé nevyhovující prostory (přesun do suterénu nové přístavby MŠ)
<ul style="list-style-type: none"> → Zvýšení kvality vzdělávání v posledních 5-ti letech (nové učebny ZŠ, bezbariérovost, rozšíření MŠ apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> → Neexistence plánu rozvoje sportu
<ul style="list-style-type: none"> → Existence kvalitních sportovních a volnočasových zařízení (sokolovna včetně nových venkovních sportovišť, hřiště pro veřejnost, kino, naučné stezky atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> → Omezená nabídka sociálních služeb
<ul style="list-style-type: none"> → Přítomnost praktického lékaře i stomatologů, blízkost regionální nemocnice v Náchodě 	<ul style="list-style-type: none"> → Potřeba řešení zachování kvality MŠ (dotazníkové šetření)
<ul style="list-style-type: none"> → Četné sportovní a kulturní akce vzhledem k velikosti městyse (bohatý spolkový život) 	<ul style="list-style-type: none"> → Vyšší míra sesuvných území zasahujících do zástavby (6 území) a poddolované území
<ul style="list-style-type: none"> → Pravidelné vydávání zpravodaje Frymburské ozvěny (přes 40 let tradice) 	<ul style="list-style-type: none"> → Spalování nevhodných materiálů v lokálních topeništích a následné znečištění ovzduší zejména v zimním období
<ul style="list-style-type: none"> → Aktivita městyse a umístění v různých soutěžích (Vesnice roku KHK) 	<ul style="list-style-type: none"> → Přítomnost 3 historických ekologických zátěží
<ul style="list-style-type: none"> → Kvalitní odpadové hospodářství a vysoká úroveň třídění (nízké množství vyprodukovaného směsného odpadu na obyvatele) 	<ul style="list-style-type: none"> → Zvýšený podíl dluhů k průměru příjmů v posledních 3 letech

<ul style="list-style-type: none"> – Celkově kvalitní životní prostředí v městyse a jeho okolí (blízkost přírody a blízkost velkoplošného chráněného území CHKO Orlické hory) 	
<ul style="list-style-type: none"> – Výskyt přírodní památky Rašelina 	
<ul style="list-style-type: none"> – Nepřítomnost záplavových území 	
<ul style="list-style-type: none"> – Území bez přítomnosti velkých zdrojů znečištění ovzduší 	
<ul style="list-style-type: none"> – Vysoký podíl lesních porostů v porovnání s okolními obcemi i vyššími územními celky a s tím související vysoký koeficient ekologické stability (KES) 	
<ul style="list-style-type: none"> – Plnění pravidla rozpočtové odpovědnosti nepředstavuje zásadní problém (vyjma roku 2020) 	
<ul style="list-style-type: none"> – Vysoká investiční aktivita městyse vzhledem k jeho velikosti, a to i v porovnání s okolními městy 	
<ul style="list-style-type: none"> – Aktivní využívání dotací v tématech, která jsou podporovaná – velmi vysoký podíl dotačních prostředků na celkových investicích – 71 % 	
<ul style="list-style-type: none"> – Nízká míra kriminality a objektivně i subjektivně vnímaná dobrá situace v oblasti bezpečnosti, existující kamerový systém 	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatek finančních prostředků na projekty meziobecní spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> – Udržení, rozvoj a další využití regionálních a mezinárodních vazeb a partnerství 	<ul style="list-style-type: none"> – Stárnutí populace (změna nároků na veřejné služby a infrastrukturu, změna sociálního prostředí atd.), ačkoliv s určitým zpožděním oproti jiným oblastem ČR
<ul style="list-style-type: none"> – Atraktivita České republiky a potažmo i městyse pro příchod migrantů (kontrolovaná migrace) 	<ul style="list-style-type: none"> – Těžko odhadnutelné dopady pandemie COVID 19 a války na Ukrajině (výpadky ve výrobě, omezení energií apod.)
<ul style="list-style-type: none"> – Hledat možnosti v oblasti rozvoje bydlení a bytového fondu (příchod mladých lidí/rodin) 	<ul style="list-style-type: none"> – Odliv obyvatel vlivem nedostatečných služeb
<ul style="list-style-type: none"> – Dotační podpora na některé prvky občanské vybavenosti – motivace příchodu nových obyvatel do městyse 	<ul style="list-style-type: none"> – Trvalý trend nárůstu intenzity osobní i nákladní přepravy
	<ul style="list-style-type: none"> – Rostoucí ceny energií, nárůst lokálního znečištění ovzduší

<ul style="list-style-type: none"> → Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje 	<ul style="list-style-type: none"> → Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
<ul style="list-style-type: none"> → Další využití přírodního bohatství pro rozvoj cestovního ruchu (Frymburk, další cyklostezky) - nové koncepty a příležitosti v cestovním ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> → Zvýšení tlaku na realizaci specifických bytových projektů městyse s ohledem na demografické trendy (stárnutí obyvatel), sociální bydlení apod.
<ul style="list-style-type: none"> → Dobudování chodníků, zvyšování bezpečnosti dopravy (chodníky, přechody pro chodce) – dotační možnosti 	<ul style="list-style-type: none"> → Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
<ul style="list-style-type: none"> → Dotační příležitosti pro realizaci podporovaného bydlení (MMR, IROP) 	<ul style="list-style-type: none"> → Nedostatek finančních prostředků na výstavbu, provoz a údržbu sportovní infrastruktury.
<ul style="list-style-type: none"> → Dotační příležitosti v oblasti školství (družina, venkovní učebna apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> → Možné negativní dopady covid 19 i válečné krize na Ukrajině na úroveň školství i na spolkový život včetně členské základny (nižší zájem, méně nových členů, rostoucí náklady, zánik)
<ul style="list-style-type: none"> → Pokračující podpora zakládání lékařských prací v periferních regionech 	<ul style="list-style-type: none"> → Změny související s novelou zákona o odpadech – limity vyprodukovaného odpadu
<ul style="list-style-type: none"> → Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé 	<ul style="list-style-type: none"> → Nadále se zhoršující kvalita ovzduší vlivem aktuálních událostí ve světě (válka na Ukrajině) a zdražování energetických zdrojů
<ul style="list-style-type: none"> → Využití obnovitelných zdrojů energie (postupné snižování závislosti na tradičních surovinách) 	<ul style="list-style-type: none"> → Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji městyse (tj. nutnost většího zapojení vlastních zdrojů)
<ul style="list-style-type: none"> → Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů vytápění 	
<ul style="list-style-type: none"> → Využití dotačních titulů k financování investic městyse 	

Zdroj: Profil městyse

4 Strategická část

4.1 Struktura strategie

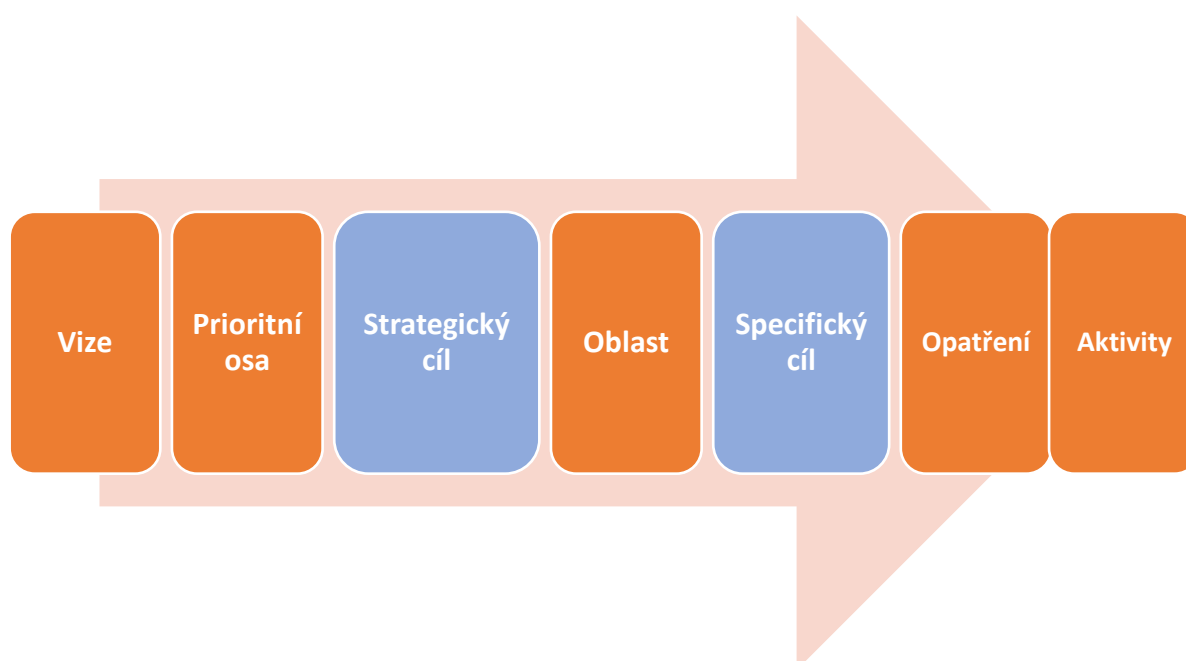
Struktura vychází z hierarchicky nejvýše postavené **VIZE rozvoje městyse**, jež formuluje celkový rámec pro realizaci strategie v území a naznačuje směr, kterým se chce Nový Hrádek vydat v řešení rozvoje svého území. Jedná se o formulaci budoucího (ideálního) stavu, kterého bude dosaženo s přispěním realizace návrhové části strategického plánu. Vize je tak společná pro všechna řešená témata. Její časový horizont se překrývá s horizontem aktualizovaného strategického plánu a je stanoven přibližně do roku 2027.

Celá návrhová část strategie je pak vystavěna na formulaci strategických (dlouhodobých) cílů, jež popisují zamýšlený stav, jehož má být dosaženo v jednotlivých prioritních osách a dále navazujících specifických (někdy též „realizačních“) cílů, jež jsou vytyčeny v jednotlivých oblastech.

U každého specifického cíle je naznačen i očekávaný:

- **výstup** – stanovuje, čeho konkrétně (obvykle hmatatelně) bude realizací konkrétní aktivity/opatření dosaženo. Hierarchicky je nejnižší umístěný a je přímo ovlivnitelný a dosažitelný jedním projektem nebo záměrem, aktivitou apod.
- **výsledek** – je již obecnější a je zpravidla dosažitelný prostřednictvím realizace více projektů. Výsledek již popisuje změnu stavu prostředí městyse, resp. jeho částí (fragmentů), k níž dojde díky realizaci konkrétních projektů, resp. záměrů
- **dopad** – je hierarchicky nejvyšší úrovní a popisuje změnu stavu městyse v širším územním i věcném kontextu. Dopady již mají komplexní charakter a na jejich dosahování se podílí zpravidla více vlivů. Bezprostřední dopad konkrétního projektu/aktivity tak nebývá obvykle identifikovatelný či měřitelný, přesto takovýto příspěvek, mající vliv na celkové prostředí městyse, lze u realizovaných aktivity, resp. opatření nalézt.

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje městyse Nový Hrádek (základní „intervenční logika“)

Strategické cíle popisují obecně stavy, jichž chce městys do roku 2027 dosáhnout realizací strategie rozvoje. V případě Strategického plánu rozvoje Nového Hrádku jsou formulovány v horizontu 5 let (střednědobý časový horizont) a vychází ze zjištění analýz a šetření prováděných v analytické části.

Prioritní osy a jejich náplň, představovaná jednotlivými opatřeními a typy aktivit, resp. konkrétními projekty, jsou nástrojem k dosahování stanovených cílů. Se záměrem naplňování vize rozvoje městyse Nový Hrádek a na základě realizovaného analytického aparátu, vč. šetření potřeb a postojů obyvatel a klíčových aktérů městyse, byly definovány 2 prioritní osy a jejich cíle, které jsou znázorněny v následujícím schématu.

Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje městyse Nový Hrádek

4.2 Role městyse při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie

K naplnění specifických cílů směřují jednotlivá navržená opatření, resp. jednotlivé typy aktivit, jež tato opatření tvoří. Na úrovni opatření jsou pro lepší orientaci nastíněny i předpokládané (převažující) role městyse: realizační nebo motivační.

a. Realizační (též „investiční“) role městyse

Spočívá v přímém vynakládání finančních, materiálových či lidských zdrojů městyse nebo jím zakládaných a zřizovaných organizací na zajištění realizace plánovaných aktivit nebo opatření. Městys (či jím zřizované organizace) v takovém případě samy realizují konkrétní aktivity, vstupují do souvisejících dodavatelských a jiných vztahů. Jsou přímým nositelem konkrétních akcí v daném opatření, kdy však není vyloučena ani realizace v partnerství s jinými subjekty.

Zásadní charakteristikou je, že městys sám na jedné straně může bezprostředně ovlivnit vývoj v daném opatření, resp. v dosahování specifických cílů (má na to svěřeny kompetence, prostředky apod.), na straně druhé je jeho působení v takovýchto tematických oblastech spojeno i s určitým očekáváním – v určitých případech nejenže může, ale i musí aktivně vystupovat, realizovat aktivity ve vlastní kompetenci a odpovědnosti.

b. Motivační role městyse

Spočívá v bezprostředním zajištění plnění specifických cílů a realizaci k tomu vedoucích aktivit jinými subjekty, než je sám městys či jeho organizace.

Rolí městyse je v takových případech vytvářet podmínky pro to, aby třetí subjekty prováděly taková opatření a aktivity, jež budou směřovat k plnění specifických cílů strategického plánu. Městys není přímým nositelem takových aktivit (navykládá na jejich realizaci finanční, lidské aj. zdroje), ale je na jejich realizaci zúčastněn buď nepřímo (například tím, že vytváří podmínky, v nichž jiné subjekty chtějí či musí realizovat aktivity směřující k plnění cílů městyse) nebo přímo tím, že aktivně vstupuje do procesů, jednání a rozhodování třetích subjektů (podnikatelů, NNO apod.) o realizaci konkrétních aktivit.

K motivaci může využívat i jiných nástrojů, například finanční či metodické podpory, poskytnutí znalostí, zapojení aparátu městyse, poskytování informací, vytváření rámcových podmínek apod.

V této roli městys může využívat i svého politického a jiného potenciálu pro rozhodování třetích subjektů, v jejichž vlastnictví či správě jsou komponenty prostředí městyse (správci nadřazených sítí technické či dopravní infrastruktury apod.). V rámci této role může také poskytnout své kapacity a znalosti pro podporu třetích subjektů při zajišťování externích zdrojů na realizaci jejich záměrů přispívajících k dosahování cílů městyse formulovaných ve strategickém plánu (např. poradenství a informace v oblasti dotací).

4.3 Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí

Koincidenční tabulka (matice) je vhodným instrumentem pro schematické zobrazení vazeb mezi výchozími podmínkami (tj. zjištěními analýzy, resp. SWOT) a formulovanou strategií představovanou navrženými opatřeními.

Matice ukazuje nejen tuto vazbu, ale i její sílu, jež je vyjádřena symboly od nejnižší (*), resp. nulové (-) vazby, až po vazbu nesilnější (***) . Koincidenční matice je zařazena do textu strategie s cílem rychlé identifikace zdůvodnění zařazení konkrétních témat, resp. opatření do návrhové části.

Tab. 2: Koincidenční matice

Priorita	Oblast	Opatření	Analytická část	Dotazníkový průzkum
			Síla vazby	Síla vazby
1. Prostředí městyse	1.1 Doprava a dopravní infrastruktura	1.1.1 Dopravní obslužnost	-	*
		1.1.2 Dopravní infrastruktura	**	***
	1.2 Životní prostředí a veřejný prostor	1.2.1 Zvýšení energetické nezávislosti	*	-
		1.2.2 Odpadové hospodářství	*	*
		1.2.3 Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse a zlepšení zásobování vodou	**	*
		1.2.4 Kvalita ovzduší v městysi	-	**
		1.2.5 Zlepšení kvality veřejného prostoru	*	**
		1.2.6 Řešení objektů, které ztratily svoji původní funkci (brownfieldy)	**	***
	2. Atraktivita městyse	2.1. Kultura, sport a volný čas	2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času	***
2.2. Veřejné služby		2.2.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času	*	**
		2.2.2. Sociální služby	**	*
		2.2.3. Vzdělávání	*	**
2.3. Bydlení		2.3.1. Činnosti veřejné správy a bezpečnost	*	*
		2.3.2. Dostupné bydlení v městysi	*	***
		2.3.3. Podporované bydlení	*	**
2.4. Podnikání a cestovní ruch		2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti	*	*
		2.4.2. Cestovní ruch	**	*

Vysvětlivky: *** vysoká míra návaznosti, ** střední míra návaznosti, * nízká míra návaznosti,

5 Prioritní oblasti rozvoje městyse

5.1 Prioritní osa 1 – Prostředí městyse

5.1.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí městyse

Hlavními složkami prostředí městyse, které přímo ovlivňují kvalitu života jeho obyvatel, jsou doprava a technická infrastruktura, životní prostředí a veřejný prostor.

Doprava je jedním z nejvýznamnějších faktorů celkového rozvoje městyse, mající vliv na kvalitu života a prostředí městyse v několika rovinách a souvislostech – dopravní obslužnost, životní prostředí, bezpečnost, hospodářské aktivity a další.

Přes celkový stav dopravní infrastruktury, jež nevykazuje žádné zcela zásadní či limitující nedostatky, existuje potřeba jejího postupného zlepšování v několika oblastech.

Nový Hrádek není výjimkou mezi municipalitami, co se týká potřeby investic do kvality místních komunikací. Rezervy má také v oblasti údržby

komunikací (letní i zimní), v oblasti bezpečnosti dopravy – typicky zejména potřeby oddělení pěší a motorové dopravy, tj. chodníky, řešení nebezpečných křížení, a řešení přecházení na exponovaných místech – např. u ZŠ, stejně tak si dílčí řešení vyžaduje i doprava v klidu – parkování. To není dostatečně vyřešeno jak v některých lokalitách intravilánu městyse (např. ul. Sokolská), tak i v extravilánu – zde je zejména potřeba vytvoření dostatečných kapacit pro návštěvníky např. u nové rozhledny na Šibeníku, nebo U Jedle – nástup na cyklotrasy, běžecké trasy, naučná stezka.

Velký vliv na život obyvatel městyse má jeho dopravní obslužnost. Dopravní spojení autobusovou dopravou do škol, za prací a službami je v současnosti na dobré úrovni a mělo by být snahou samosprávy tento stav zachovat i do budoucna, a to včetně doplňkových služeb jako jsou např. cyklobusy.

Životní prostředí jako celek, stejně jako celkové prostředí městyse a většina jeho složek, je v Novém Hrádku obecně v dobrém stavu. To vyplynulo jak z prováděných analýz, tak ze sociologických průzkumů a subjektivního vnímání obyvateli. V dotazníkovém šetření bylo životní prostředí označeno jako jedna z věcí, které se obyvatelům městyse líbí a se kterými jsou spokojeni.

Přesto jsou i v této oblasti problematická témata, na něž je třeba zaměřit pozornost samosprávy, a jež by tak měly být součástí celkového konceptu strategického plánu. To se týká dílčích složek a témat životního prostředí, jako je znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů (zejména lokálních topenišť), existujících rezerv v nakládání s odpady apod. Zvláštní pozornost je aktuálně i do budoucna třeba věnovat tématu snížení energetické

závislosti na neobnovitelných zdrojích, stejně jako komunitní energetice, která je nástrojem zlepšení ekonomiky zapojených subjektů, zvýšení jejich nezávislosti i zlepšení životního prostředí na lokální i globální úrovni.

Potřeba řešení technické infrastruktury se váže zejména na dílčí nedostatky v oblasti čištění vod, kdy ne všechny objekty na území městyse, vč. objektů veřejných služeb, jsou napojeny na kanalizaci. Nedokončeno je také zásobování pitnou vodou v některých částech městyse (Doly ad.). Je ve veřejném zájmu tuto technickou infrastrukturu na území městyse zajistit, ať už z pohledu potřeb jeho obyvatel, tak z pohledu životního prostředí městyse, ale i z hlediska legislativy a plnění příslušných norem a závazků.

Důležitou součástí běžného života je i kvalitní veřejný prostor a jeho prvky jako zeleň, odpočinková místa či dětská hřiště. Tyto součásti veřejného prostoru by si obyvatelé městyse (dle výsledků dotazníkového šetření) přáli revitalizovat či jejich úroveň zlepšit.

Tab. 3: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)

Silné stránky	Slabé stránky
Doprava a technická infrastruktura	
Dostatečná obslužnost městyse autobusovými linkami (zejména do Náchoda, Nového Města nad Metují, Dobrušky a Olešnice v Orlických horách)	Špatná dopravní poloha v rámci okresu, kraje i ČR a velká vzdálenost od hlavních dopravních tahů
Relativně dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání či škol (SŠ)	Absence železniční dopravy
Dobrá úroveň cyklistické infrastruktury – hustá síť cyklotras, obslužnost cyklobusem v letních měsících	Dopravní zatížení – zejména komunikace III/28526 projíždějící městysem
	Neexistence přímého spojení do krajského města Hradce Králové
	Chybějící chodníky a bezpečná místa pro přecházení v některých částech městyse (zejména u ZŠ)
Životní prostředí a veřejný prostor	
Uspokojivá míra připojení osob na kanalizační síť i v porovnání s KHK a ORP Náchod	Podprůměrné napojení na veřejný vodovod oproti vyšším územním – dáno značnou rozlohou městyse a zároveň odlehlostí celé řady obydlí (místní části)
Vysoká kvalita dodávané pitné vody (Polická pánev)	Parkování podél místních komunikací a chybějící parkoviště v lokalitě „U Jedle“
Nově nalezená funkce pro brownfield v podobě tubusu bývalé elektrárny	Přítomnost nevyužívaných objektů – prostor nad potravinami Švorc, Náchodská č.p. 55, Hradní čp. 66 ad.
Příležitosti	Hrozby
Doprava a technická infrastruktura	
Dobudování chodníků, zvyšování bezpečnosti dopravy (chodníky, přechody pro chodce) – dotační možnosti	Trvalý trend nárůstu intenzity osobní i nákladní přepravy
Životní prostředí a veřejný prostor	
Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů vytápění (tzv. kotlíkové dotace)	Rostoucí ceny energií, nárůst lokálního znečištění ovzduší
Komunitní energetika	Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy

5.1.2 Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Prioritní osa je navržena tak, aby propojovala klíčové prvky municipální infrastruktury – dopravu, technickou infrastrukturu, životní prostředí a veřejný prostor.

Dopravní infrastruktura je jedním z nejdůležitějších faktorů rozvoje městyse, ať již z pohledu podnikatelských subjektů (pro něž je propojení městyse s dalšími územními celky a spojení na síť vyšších řádů klíčovou otázkou z hlediska logistiky), stejně jako z pohledu obyvatel městyse, kdy kvalita infrastruktury a možnost dopravního spojení bezprostředně ovlivňuje jejich každodenní činnosti a potřeby, jako je vyjíždka do zaměstnání nebo do škol, za službami vyšších řádů apod. Neméně významnou otázkou, ne-li to vůbec nejdůležitější, je otázka bezpečnosti dopravy, zejména v exponovaných místech (typicky školská zařízení).

Řešení navržená v oblasti životního prostředí sledují na straně jedné zajištění kvalitního prostředí pro obyvatele městyse, ale také plnění relevantních předpisů a norem. V oblasti životního prostředí jsou legislativní i ekonomické nároky zvyšovány - např. požadavek na odkanalizování sídel podle příslušných směrnic Evropské unie a národní legislativy či v oblasti nakládání s odpady. Přestože stávající systém odpadového hospodářství realizovaný v Novém Hrádku je funkční a dobře rozvinutý, je třeba některých dílčích řešení, zejména realizace sběrného místa odpadu, případně rozšíření či optimalizace počtu míst pro sběr tříděného odpadu. Realizace opatření v oblasti emisní zátěže městyse váže zejména na existenci lokálních topenišť v rodinných domech. Vedle opatření na zdrojích emisí je vhodným opatřením také snížení potřeby energie na vytápění ve veřejných budovách.

Aktuálním a do budoucna významným tématem je otázka zvyšování soběstačnosti v oblasti spotřeby energií a instalace alternativních zdrojů energie ať již přímo městysem, nebo subjekty působícími v jeho katastru, stejně jako jednotlivými domácnostmi. Místní samospráva by měla v horizontu platnosti strategického plánu realizovat opatření komunitní energetiky a motivovat další subjekty do zapojení, a to dle podmínek daných legislativou (*pozn.: v době vydání aktualizace Plánu není tato otázka na legislativní a metodické úrovni dořešena*).

Veřejná prostranství, jako nepostradatelná součást prostředí městyse, jsou řešena v potřebné míře. Z dílčích aktivit v tomto tématu se nabízí zejména revitalizace a údržba zeleně v městyse či řešení dalších odpočinkových zón vč. dětských hřišť (viz též dotazníkové šetření).

V městyse existuje několik objektů vlastněných městysem nebo jinými subjekty, které ztratily svojí původní funkci a je nezbytné řešení jejich budoucnosti. V některých případech se navíc jedná o objekty či prostory na exponovaných místech (např. prostor nad potravinami Švorc na náměstí). Při řešení a nelézání nových funkcí sehraje městys roli realizační (viz v minulosti například

ukázkový příklad řešení pro nevyužitý tubus bývalé větrné elektrárny na Šibeníku) či motivační (tam, kde je vlastníkem jiný subjekt).

5.1.3 Strategický cíl prioritní osy Prostředí městyse

Formulace strategického cíle prioritní osy zdůrazňuje klíčové prvky hmotného prostředí městyse, a to v obou rozhodujících kontextech – jak ve vazbě na životní prostředí městyse, tak ve vazbě na jeho vybavenost, nezbytnou pro kvalitní život v něm.

Strategický cíl PO 1:

Městys nabízející kvalitní prostředí pro život svých obyvatel

5.1.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí městyse

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb vztahujících se ke kvalitnímu životu v městysi. Prioritní osa 1 řeší celkem dvě oblasti, jejichž zaměření je tematicky blízké a specifické cíle se vzájemně provazují.

5.1.4.1 Oblast 1.1. *Doprava a dopravní infrastruktura*

Specifický cíl 1.1. Udržení dopravní obslužnosti a zlepšení stavu dopravní infrastruktury v městysi

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.1.1. Dopravní obslužnost

- Udržení kvalitní dopravní obslužnosti pravidelnou autobusovou dopravou
- Udržení, příp. rozšíření sezonní obslužnosti (cyklobusy apod.)

Role městyse: motivační

Opatření 1.1.2. Dopravní infrastruktura

- Zkvalitnění údržby komunikací v městysi (zimní i letní údržba a úklid)
- Výstavba a rekonstrukce místních komunikací a komunikací pro pěší
- Rozšíření parkovacích ploch v exponovaných lokalitách
- Opatření směřující k bezpečnosti v dopravě

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Dostatek spojů autobusové dopravy
➤ Kvalitní a dobře udržovaná místní dopravní infrastruktura
➤ Realizovaná opatření v dopravě zvyšující její bezpečnost
➤ Rozšířené kapacity parkovacích ploch
Výsledky
➤ Udržení dobré dopravní obslužnosti
➤ Zvýšení komfortu užívání místních komunikací
➤ Zvýšení bezpečnosti dopravy a snížení nehodovosti a kolizí v dopravě
➤ Zlepšení systému dopravy v klidu
Dopady
➤ Zlepšení životních podmínek pro obyvatele městyse, i podmínek pro návštěvníky, kteří do městyse zavítají

5.1.4.2 Oblast 1.2. Životní prostředí a veřejný prostor**Specifický cíl 1.2. Zajištění kvalitního životního prostředí v městyse**

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.2.1. Zvýšení energetické nezávislosti

- Vyhodnocení možností instalace alternativních (obnovitelných) zdrojů energie na veřejných budovách a dalších budovách občanské vybavenosti (formou pasportu apod.)
- Instalace obnovitelných zdrojů energie (typicky FVE panelů) na ty objekty občanské vybavenosti, kde je to možné a vhodné
- Realizace základní podpory (informační aj.) obyvatelům městyse při rozhodování o instalaci alternativních zdrojů energie na soukromé objekty

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 1.2.2. Odpadové hospodářství

- Realizace sběrného místa odpadů
- Další rozvoj a optimalizace systému odděleného sběru odpadu v městyse

Role městyse: realizační

Opatření 1.2.3. Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse a zlepšení zásobování vodou

- Napojení dalších, dosud nenapojených objektů na systém čištění odpadních vod
- Realizace vodovodů v dosud nezasíťovaných částech městyse (Doly, příp. další)

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 1.2.4. Kvalita ovzduší v městysi

- Realizace opatření ke snižování imisní zátěže z lokálních topenišť (vč. osvěty a motivačních nástrojů – podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů apod.)

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 1.2.5. Zlepšení kvality veřejného prostoru

- Revitalizace a údržba zeleně v městysi
- Rozšiřování a údržba odpočinkových zón, vč. dětských hřišť
- Vybavení městyse komunální technikou pro zajištění jeho údržby a úklidu

Role městyse: realizační

Opatření 1.2.6. Řešení objektů, které ztratily svoji původní funkci (brownfieldy)

- Nalezení nových funkcí pro objekty a areály, které ztratily svoje původní využití, případně jejich nahrazení novým uspořádáním či funkcí prostoru

Role městyse: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Instalace nových obnovitelných zdrojů energie v městysi
➤ Doplněný systém sběru odpadu v městysi (nové sběrné místo ad.)
➤ Nově napojené objekty a lokality na veřejný vodovod a na systém čištění odpadních vod
➤ Snižování počtu neekologických zdrojů vytápění
➤ Kvalitnější uspořádání a funkčnost veřejných prostranství
➤ Kvalitní zeleň v městysi
➤ Kvalitní technika pro údržbu veřejných prostranství a komunikací ve vlastnictví městyse
➤ Dosud nevyužívané (a chátrající) objekty s nalezenou novou funkcí
Výsledky
➤ Zvýšení energetické nezávislosti městyse
➤ Zlepšený systém sběru odpadu v městysi
➤ Vyšší kvalita složek životního prostředí městyse (ovzduší, zeleň, odpady, voda)
➤ Kvalitní veřejný prostor městyse
➤ Revitalizované nevyužívané objekty na území městyse
Dopady
➤ Celkově kvalitnější životní prostředí v městysi
➤ Zlepšení hospodaření městyse (snížení nákladů na vytápění budov, nižší platby za odpad atd.)
➤ Zvýšení kvality života obyvatel městyse

5.1.5 Přehled prioritní osy 1

Prioritní osa 1: Prostředí městyse			
Strategický cíl PO1: Městys nabízející kvalitní prostředí pro život svých obyvatel			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role městyse
1.1. Doprava a dopravní infrastruktura <i>SC 1.1.: Udržení dopravní obslužnosti a zlepšení stavu dopravní infrastruktury v městyši</i>	1.1.1 Dopravní obslužnost	<ul style="list-style-type: none"> – Udržení kvalitní dopravní obslužnosti pravidelnou autobusovou dopravou – Udržení, příp. rozšíření sezonní obslužnosti (cyklobusy apod.) 	Motivační
	1.1.2 Dopravní infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitnění údržby komunikací v městyši (zimní i letní údržba a úklid) – Výstavba a rekonstrukce místních komunikací a komunikací pro pěší – Rozšíření parkovacích ploch v exponovaných lokalitách – Opatření směřující k bezpečnosti v dopravě 	Realizační
1.2. Životní prostředí a veřejný prostor <i>SC 1.2.: Zajištění kvalitního životního prostředí v městyši</i>	1.2.1 Zvýšení energetické nezávislosti	<ul style="list-style-type: none"> – Vyhodnocení možností instalace alternativních (obnovitelných) zdrojů energie na veřejných budovách a dalších budovách občanské vybavenosti (formou pasportu apod.) – Instalace obnovitelných zdrojů energie (typicky FVE panelů) na ty objekty občanské vybavenosti, kde je to možné a vhodné – Realizace základní podpory (informační aj.) obyvatelům městyse při rozhodování o instalaci alternativních zdrojů energie na soukromé objekty 	Realizační, motivační
	1.2.2 Odpadové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace sběrného místa odpadů – Další rozvoj a optimalizace systému odděleného sběru odpadu v městyši 	Realizační

	1.2.3 Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse	<ul style="list-style-type: none"> → Napojení dalších, dosud nenapojených objektů na systém čištění odpadních vod → Realizace vodovodů v dosud nezasíťovaných částech městyse (Doly, příp. další) 	Realizační, motivační
	1.2.4. Kvalita ovzduší v městyse	<ul style="list-style-type: none"> → Realizace opatření ke snížení imisní zátěže z lokálních topenišť (vč. osvěty, motivačních nástrojů – podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů apod.) 	Realizační, motivační
	1.2.5. Zlepšení kvality veřejného prostoru	<ul style="list-style-type: none"> → Revitalizace a údržba zeleně v městyse → Rozšiřování a údržba odpočinkových zón, vč. dětských hřišť → Vybavení městyse komunální technikou pro zajištění jeho údržby a úklidu 	Realizační
	1.2.6. Řešení objektů, které ztratily svoji původní funkci (brownfieldy)	<ul style="list-style-type: none"> → Nalezení nových funkcí pro objekty a areály, které ztratily svoje původní využití, případně jejich nahrazení novým uspořádáním či funkcí prostoru 	Realizační, motivační

5.2 Prioritní osa 2 – Atraktivita městyse

5.2.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita městyse

Dostupnost bydlení, dosažitelnost základních veřejných služeb a kvalita kulturního, sportovního a volnočasového vyžití jsou, vedle hospodářských charakteristik a existence nabídky práce, klíčovými faktory, které ovlivňují atraktivitu obce pro obyvatele a rozhodují o vývoji jejich počtu i strukturálních charakteristikách a tím o potenciálu pro rozvoj obce.

Kulturní a společenské aktivity, i vybavenost pro jejich provozování, jsou v Novém Hrádku, ve srovnání s jinými obcemi obdobné velikosti, na dobré úrovni. Stejně tak infrastruktura pro sportovní aktivity a volný čas je velmi kvalitní. Obyvatelé městyse nejvíce využívají pro realizaci pohybu v přírodě volné prostory v okolí městyse, dále pak místní sokolovnu a v zimním období lyžařský svah. Obec svým obyvatelům nabízí pestrý spolkový život, který je potřeba i nadále podporovat. Místní komunita v Novém Hrádku funguje dobře, a to částečně i díky tradici spolkových a komunitních aktivit a dostatečné vybavenosti k tomuto typu společného vyžití.

Jednou ze základních rolí městyse je poskytování nebo zprostředkování veřejných služeb. Sociální péče je v území zajišťována v omezené míře, konkrétně jako terénní sociální služba, kterou zabezpečuje

Charita Náchod. Žádné zařízení sociální péče se na území městyse nenachází. Občané by si přáli, aby v tomto ohledu došlo k dalšímu rozvoji. Rovněž s vědomím trendu stárnutí obyvatel by měl městys ve svých úvahách v rámci strategického plánování zohlednit udržení, doplnění či rozšíření služeb pro seniory, ať již v oblasti

sociálního bydlení či terénních (pečovatelských, případně dalších) služeb.

V městyse se nachází ordinace praktického lékaře pro dospělé, jednou týdně zde ordinuje i dětský lékař. Od poslední verze strategického plánu se městyse také podařilo zajistit pro jeho obyvatele stomatologa s vybavenou ordinací.

Zásadní vliv na kvalitu života městyse i jeho obyvatel má i nabídka a možnosti v oblasti bydlení. To by mělo být v ideálním případě dosažitelné nejen v potřebné kvalitě, ale i množství a různorodosti co do typů bydlení a jeho dostupnosti širším skupinám obyvatel. Místní samosprávě se podařilo v posledních letech zajistit kvalitní podmínky pro individuální bytovou výstavbu. V městyse však absentují vybrané druhy bydlení sociálního charakteru, které by mohly pomoci s řešením některých potenciálních demografických problémů (např. startovací byty pro mladé, pečovatelské byty se zvláštním režimem a zvýhodněnými podmínkami pro potřebné v seniorském věku).

Z hlediska budoucnosti je důležitá přítomnost škol. V Novém Hrádku je jedna mateřská a jedna základní

škola. Úroveň školství je obyvateli hodnocena jako dobrá, vyskytly se ale i dílčí výhrady k fungování MŠ v nedávné době. V minulých letech se podařilo vyřešit kapacitu MŠ novou přístavbou. Vzhledem k pozitivním demografickým ukazatelům městyse (stálý růst počtu obyvatel od roku 2003, mladá věková struktura obyvatelstva a výrazně nadprůměrný podíl obyvatel v nejmladší věkové

kategorii) bude muset samospráva v nadcházejících letech obdobně řešit nedostatečnou kapacitu a uspořádání základní školy. Stejně tak některé části a konstrukce obou školských zařízení vykazují potřebu zásahu (střechy objektů, kuchyň MŠ a další).

Bezpečnost v městyse, resp. hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech zajišťuje Jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDH) Nový Hrádek. Jednotka má sídlo v požární zbrojnici vybudované v r. 1966. V posledních letech prošla rekonstrukcí a dostavbou, a kromě některých nadále potřebných úprav (sjezd na hlavní komunikaci od zbrojnice apod.) je tak infrastrukturní zázemí pro činnost jednotky dobré. Co však bude pro zvýšení její akceschopnosti nezbytné v nadcházejících letech řešit, je jednak doplnění mobilních prostředků (terénní čtyřkolka) a jednak vybavení, ať již spotřební nebo dlouhodobé povahy.

Hospodářský rozvoj městyse, vycházející zejména z tradice průmyslové výroby a využívající nových výzev, je klíčový pro další prosperitu městyse, stejně jako pro udržení obyvatel a případně další zlepšování strukturálních charakteristik obyvatelstva. Městys spolupracuje s místními podniky a podnikateli a měl by pokračovat v těchto aktivitách přispívajících k jejich motivaci setrvat v regionu nebo sem dokonce přijít s novými projekty a investicemi. Pracovní uplatnění v městyse je dle výsledků dotazníkového šetření důležitým faktorem setrvání stávajících obyvatel (případně příchodu dalších ekonomicky aktivních).

Cestovní ruch, přestože objektivní předpoklady pro jeho rozvoj nejsou v Novém Hrádku takové, jako v některých okolních destinacích (Dobrošov, Deštné v Orlických horách), skýtá také nemalý potenciál, založený ať již na výhodné poloze na okraji turisticky cenného regionu Orlických hor, nebo na některých místních atraktivitách, na jejichž rozvoji městys v poslední době výrazně zapracoval a rozšířil jejich počet i kvalitu (naučné stezky, cyklostezka, rozhledna na Šibeníku a další).

Tab. 4: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 2)

Silné stránky	Slabé stránky
Meziobecní spolupráce – městys je aktivním členem ve dvou dobrovolných svazků	Periferní poloha v rámci okresu Náchod, Královéhradeckého kraje i ČR
Dlouhodobá zkušenost se zapojením do spolupráce v rámci MAS Pohoda venkova a Euroregionu Glacensis, aktivita městyse a jeho představitelů v této oblasti	V posledních letech stagnace, případně mírné otáčení trendu vývoje počtu obyvatel
Stálý růst počtu obyvatel již od počátku tisíciletí	V posledních letech pomalý pokles počtu obyvatel v nejmladší věkové kategorii do 14-ti let a naopak nárůst v kategorii 65 let a více
Sociálně stabilní prostředí (nejsou přítomny sociálně vyloučené lokality apod.)	Celkově mírně zhoršená úroveň vzdělanosti obyvatelstva, zejména ve srovnání s vyššími územními celky
Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel	Negativní saldo dojížděky za prací
Příznivá věková struktura – nižší průměrný věk obyvatel oproti okolním obcím i vyšším územním celkům, hodnota indexu stáří stále pod 100	Nedostatečná nabídka v oblasti maloobchodu a dalších komerčních služeb
Stabilní podíl ekonomicky aktivních osob ve věku 15-65 let	Vysoký podíl trvale neobydlených domů (59 % oproti 82 % KHK, dle SLDB 2021) – část z nich fakticky k trvalému bydlení využívána (nepřihlášení obyvatelé)
Výborné charakteristiky nezaměstnanosti – nízká míra registrované nezaměstnanosti, nižší než ve vyšších územních celcích i okolních obcích	Omezená kvantita (snížení počtu bytů ve vlastnictví městyse v posledních letech) i kvalita bytových kapacit ve vlastnictví městyse
Tradice místní průmyslové výroby – struktura místních zaměstnavatelů se za cca 7 let prakticky nezměnila	Nedostatek sociálních bytů – zejména pro mladé (startovací byty)
Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání (směr Náchod i Nové Město n. M. či Dobruška)	Pokles intenzity výstavby nových bytů v posledních 10-ti letech (byť se jedná o pokles z velmi nadprůměrného tempa)
Vznik nových atraktivních turistických cílů v městyse v posledních 5-ti letech	Nedostatečná kapacita družiny ZŠ
Nová lokalita Na Farách – 16 nových rodinných domů	Absence venkovní učebny ZŠ
V případě potřeby možnost rozšířit plochy bydlení (nutná změna územního plánu)	Knihovna – malé nevyhovující prostory (přesun do suterénu nové přístavby MŠ)
Přítomnost ZŠ (I. i II. stupeň) s dostatečnou kapacitou	Neexistuje plán rozvoje sportu
Přítomnost MŠ s dostatečnou kapacitou i zázemin (zahrada MŠ)	Omezená nabídka sociálních služeb

Zvýšení kvality vzdělávání v posledních 5-ti letech (nové učebny ZŠ, bezbariérovost, rozšíření MŠ apod.)	
Existence kvalitních sportovních a volnočasových zařízení (sokolovna včetně nových venkovních sportovišť, hřiště pro veřejnost, kino, naučné stezky atd.)	
Přítomnost praktického lékaře i stomatologa, blízkost regionální nemocnice v Náchodě	
Dostatečné sportovní a kulturní akce vzhledem k velikosti městyse (bohatý spolkový život)	
Pravidelné vydávání zpravodaje Frymburské ozvěny (přes 40 let)	
Aktivita městyse a umístění v různých soutěžích (Vesnice roku KHK)	
Příležitosti	Hrozby
Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí	Nedostatek finančních prostředků na projekty meziobecní spolupráce
Udržení, rozvoj a další využití regionálních a mezinárodních vazeb a partnerství	Stárnutí populace (změna nároků na veřejné služby a infrastrukturu, změna sociálního prostředí atd.), ačkoliv s určitým zpožděním oproti jiným oblastem ČR
Atraktivita České republiky a potažmo i městyse pro příchod migrantů (kontrolovaná migrace)	Těžko odhadnutelné dopady pandemie COVID 19 a války na Ukrajině (výpadky ve výrobě, omezení energií apod.)
Hledat možnosti v oblasti rozvoje bydlení a bytového fondu (příchod mladých lidí/rodin)	Odliv obyvatel vlivem nedostatečných služeb
Dotační podpora na některé prvky občanské vybavenosti – motivace příchodu nových obyvatel do městyse	Zvýšení tlaku na realizaci specifických bytových projektů městyse s ohledem na demografické trendy (stárnutí obyvatel), sociální bydlení apod.
Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
Další využití přírodního bohatství pro rozvoj cestovního ruchu (Frymburk, další cyklostezky) - nové koncepty a příležitosti v cestovním ruchu	Obecný nedostatek finančních prostředků na výstavbu, provoz a údržbu sportovní infrastruktury.
Dotační příležitosti pro realizaci podporovaného bydlení (MMR, IROP)	
Dotační příležitosti v oblasti školství (družina, venkovní učebna apod.)	
Pokračující podpora zakládání lékařských praxí v periferních regionech	
Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé	

5.2.2 Popis prioritní osy Atraktivita městyse

Formulace prioritní osy Atraktivita městyse vychází z poznání socioekonomické situace městyse i z dotazníkových šetření.

Městys se zaměří na udržení a další zkvalitnění organizace sportovních aktivit a k tomu potřebného zázemí. Neméně důležitou je pro rozvoj sportovních a volnočasových aktivit také jejich propagace a podpora konání konkrétních akcí tohoto charakteru.

Prioritní osa se rovněž zaměřuje na zkvalitnění základních a obyvateli nejčastěji využívaných veřejných služeb – školství a sociálních služeb.

V oblasti školství došlo k navýšení kapacity MŠ a v návaznosti na to, jak budou i tyto děti ve větším počtu postupně přecházet na základní školu, bude třeba posílit kapacitu také zde. Rovněž trvá potřeba

reflektovat dlouhodobé změny na trhu práce a usměrňovat zaměření vzdělání tak, aby pozdější uplatnitelnost žáků byla co největší (v současnosti zejména technické a přírodovědné disciplíny, jazyky apod.), což s sebou ponese potřebu vhodného vybavení škol a jejich učeben nezbytnými pomůckami pro výuku. Velká část tohoto přizpůsobení proběhla již v minulém období, přesto zůstávají ještě některé výzvy k doplnění výuky v ZŠ (například venkovní učebna, družina). Velký význam má v prostředí venkovské obce i místní knihovna, jejíž stav a kapacita jsou neuspokojivé a bude třeba její přemístění a rozšíření.

V oblasti sociálních služeb je třeba reflektovat zejména zvyšující se podíl obyvatel v poproduktivním věku a trendy směřující zejména k deinstitutionalizaci a udržení klientů sociálních služeb v komunitě po maximálně možnou dobu. Současná úroveň poskytovaných terénních služeb není plně postačující z pohledu potřeb zejména starších obyvatel městyse a bude třeba zvažovat jejich rozšíření s pomocí některého z poskytovatelů (zejména se jedná o terénní pečovatelské služby).

K zajištění bezpečnosti v městyse (hašení požárů, záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech) slouží Jednotka sboru dobrovolných hasičů. Vzhledem k tomu, že požární zbrojnice byla vybudována v roce 1966, a v devadesátých letech, a následně také po roce 2010 prošla poměrně komplexními opravami a rekonstrukcí, je hlavní potřebou v této oblasti doplnění vybavení, případně specifického mobilních prostředků jednotky.

Pro kvalitu života v městyse je zcela zásadní zajištění dostupného a kvalitního bydlení pro různé skupiny obyvatel. Přestože zajištění bydlení je ve většině případů soukromou záležitostí, kde navíc existuje jasně tržní prostředí, sehrává městys i v této otázce důležitou roli jak motivační, tak realizační.

Na straně jedné vytváří podmínky – regulativy, územní plánování ad., z nichž veškeré soukromé iniciativy v oblasti bytové výstavby vychází a jež je také omezují nebo naopak akcelerují. Na straně druhé městys sehrává významnou realizační úlohu v oblasti podporovaného bydlení, které trh nedokáže zpravidla efektivně řešit, ale i jako vlastník pozemků využitelných pro bytovou výstavbu. Téma bydlení bylo v dotazníkovém šetření jednou

z nejvíce znějících a připomínaných oblastí. Obyvatelé jsou si dobře vědomi významu pro ně a jejich rodiny (často je přáním mladých lidí v městyse setrvat a nalézt bydlení poté co se osamostatní od rodičů), ale i pro komunitu jako celek. Současné podmínky pro zajištění dostupného bydlení v městyse hodnotí většina jeho obyvatel spíše negativně a problematičtě.

Chataři představují nemalou část faktických obyvatel městyse a existuje zde potenciál jejich přechodu na trvalé bydlení v městyse, jež má pro něj zejména ekonomické, ale i sociální výhody.

Tato prioritní osa rovněž cílí na podporu podnikání a zaměstnanosti v Novém Hrádku. Městys má v této oblasti značně omezené možnosti a realizuje převážně role motivační. Přesto musí využít veškerých nástrojů, vč. vstřícného jednání a udržení aktivní spolupráce s místními podnikateli, představující nemalou část pracovních míst pro obyvatele.

Nový Hrádek má také relativně velký potenciál v dalším rozvoji cestovního ruchu. Přestože městys není typickou turistickou destinací, realizací vhodných nástrojů lze zvýšit využití přírodního a kulturního bohatství městyse a jeho okolí (v podobě atraktivit jako jsou Orlické hory, zřícenina hradu Frymburk, vybudování nové rozhledny na Šibeníku apod.) a podpořit další rozvoj odvětví v městyse a tím i zaměstnanost.

V tomto ohledu městys udělal velký kus práce a realizoval skutečně významné počiny nadregionálního významu (rozhledna na Šibeníku), ale i významu spíše lokálního (naučné stezky s motivem skřítky Frymbulína a další). V tomto ohledu stále existuje potenciál, který by městys mohl a měl využít i v nadcházejícím období platnosti Strategického plánu.

5.2.3 Strategický cíl prioritní osy Atraktivita městyse

Cíl se zaměřuje na rozvoj kulturního a společenského života, sportu a volnočasových aktivit, veřejných služeb a bydlení, dále pak na podnikání a cestovní ruch, které povedou ke zvýšení atraktivity městyse a ke zkvalitnění života jeho obyvatel.

Strategický cíl PO 2:

Kvalitní a aktivní život v městysi

5.2.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Atraktivita městyse

Oblasti a specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb, které směřují k rozvoji městyse. Prioritní osa 2 řeší celkem 4 oblasti směřující k plnění jejího strategického cíle.

5.2.4.1 Oblast 2.1. *Kultura, sport a volný čas*

Specifický cíl 2.1. Kvalitní a pestrý spolkový život v městysi

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času

- Podpora organizace a propagace tradičních kulturních, sportovních, společenských a církevních akcí
- Údržba a zlepšení vybavenosti městyse objekty využívanými pro spolkové, sportovní a kulturní aj. aktivity

Role městyse: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní zázemí pro volnočasové, sportovní a kulturní aktivity
➤ Spolupráce městyse a spolků při pořádání kulturních a sportovních událostí
Výsledky
➤ Udržení rozmanitosti spolků a posílení spolkové činnosti v městysi
➤ Posílení kulturního, sportovního a společenského života městyse
Dopady
➤ Zachování tradice kultury a sportu a spolkové činnosti v městysi
➤ Posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti mezi obyvateli
➤ Snížení rizika sociálně patologických jevů

5.2.4.2 Oblast 2.2. Veřejné služby

Specifický cíl 2.2. Zkvalitnění a rozšíření veřejných služeb

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.2.1. Sociální služby

- Podpora nabídky terénních sociálních služeb (pečovatelské ad.), zejména pro seniory

Role městyse: motivační

Opatření 2.2.2. Vzdělávání

- Zkvalitnění zázemí pro výuku v ZŠ (nové prostory družiny, venkovní učebna ad.)
- Úpravy MŠ pro aktuální potřeby a kapacity, vč. zázemí (kuchyně apod.)
- Přizpůsobení školských kapacit v městyse demografickým trendům
- Modernizace a zlepšení fungování místní knihovny

Role městyse: realizační

Opatření 2.2.3. Činnosti veřejné správy a bezpečnost

- Zkvalitnění vybavení a zázemí pro JDSH směřující ke zvýšení připravenosti k řešení rizik

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní zázemí a podmínky pro poskytování veřejných služeb
➤ Zkvalitněné zázemí a podmínky pro JSDH
Výsledky
➤ Zlepšení úrovně kvality vzdělávání
➤ Zajištění sociálních služeb pro seniory v městyse
➤ Kapacity školských zařízení v městyse přizpůsobené aktuálním potřebám
➤ Zvýšená ochrana před riziky
Dopady
➤ Zvýšení kvality života cílových skupin obyvatelstva

5.2.4.3 Oblast 2.3. Bydlení

Specifický cíl 2.3. Vytvoření podmínek pro dostupné bydlení pro různé věkové i příjmové skupiny obyvatel

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.3.1. Dostupné bydlení v městysi

- Podpora výstavby individuálního bydlení v městysi (vymezení v ÚP, technická připravenost)
- Rekonstrukce objektů ve vlastnictví městyse s cílem zvýšení bytových kapacit

Role městyse: realizační

Opatření 2.3.2. Podporované bydlení

- Podpora startovacího bydlení
- Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Disponibilní plochy pro individuální bytovou výstavbu
➤ Nové kapacity k bydlení ve vlastnictví městyse
➤ Vznik nových podporovaných bytů v městysi pro specifické cílové skupiny
Výsledky
➤ Zlepšení dostupnosti bydlení ve městysi
➤ Zlepšení nabídky podporovaného bydlení a uspokojení potřeb specifických cílových skupin
Dopady
➤ Zlepšení migrační bilance městyse
➤ Snížení rizika sociální exkluze vybraných skupin obyvatel

5.2.4.4 Oblast 2.4. Podnikání a cestovní ruch

Specifický cíl 2.4. Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu v městysi

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti

- Podpora využití vhodných objektů v městysi pro podnikatelské záměry
- Udržení, příp. rozšíření informovanosti, spolupráce (vč. společné propagace) a vazeb městyse s místními podnikateli

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.4.2. Cestovní ruch

- Propagace existujících atraktivit městyse a jeho okolí
- Výstavba a revitalizace atraktivit majících potenciál rozvoje cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti městyse (např. naučné stezky, Frymburk apod.)
- Využití potenciálu přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Objekty v městysi nově využité pro podnikání
➤ Nové atraktivy zapojené do cestovního ruchu v obci
Výsledky
➤ Zlepšené prostředí pro podnikání v městysi
➤ Rozvoj v oblasti cestovního ruchu
Dopady
➤ Udržení pracovních míst v městysi
➤ Zvýšení počtu návštěvníků městyse

5.2.5 Přehled prioritní osy 2

Prioritní osa 2: Atraktivita městyse			
Strategický cíl PO2: Kvalitní a aktivní život v městysi			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role městyse
2.1. Kultura, sport a volný čas <i>SC 2.1.: Kvalitní a pestrý spolkový život v městysi</i>	2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora organizace a propagace tradičních kulturních, sportovních, společenských a církevních akcí – Údržba a zlepšení vybavenosti městyse objekty využívanými pro spolkové, sportovní a kulturní aj. aktivity 	Realizační, motivační
2.2. Veřejné služby <i>SC 2.2.: Zkvalitnění a rozšíření veřejných služeb</i>	2.2.1. Sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora nabídky terénních sociálních služeb (pečovatelské ad.), zejména pro seniory 	Realizační, motivační
	2.2.2. Vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitnění zázemí pro výuku v ZŠ (nové prostory družiny, venkovní učebna ad.) – Úpravy MŠ pro aktuální potřeby a kapacity, vč. zázemí (kuchyně apod.) – Přizpůsobení školských kapacit v městysi demografickým trendům – Modernizace a zlepšení fungování místní knihovny 	Realizační, motivační
	2.2.3. Činnosti veřejné správy a bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitnění vybavení a zázemí pro JDSH směřující ke zvýšení připravenosti k řešení rizik 	Realizační
2.3. Bydlení <i>SC 2.3.: Vytvoření podmínek pro dostupné bydlení pro různé</i>	2.3.1. Dostupné bydlení v městysi	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora výstavby individuálního bydlení v městysi (vymezení v ÚP, technická připravenost) – Rekonstrukce objektů ve vlastnictví městyse s cílem zvýšení bytových kapacit 	Realizační motivační

<p>věkové i příjmové skupiny obyvatel</p>	<p>2.3.2. Podporované bydlení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora startovacího bydlení - Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory 	<p>Realizační, motivační</p>
<p>2.4. Podnikání a cestovní ruch</p>	<p>2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora využití vhodných objektů v městyse pro podnikatelské záměry - Udržení, příp. rozšíření informovanosti, spolupráce (vč. společné propagace) a vazeb městyse s místními podnikateli 	<p>Realizační, motivační</p>
<p><i>SC 2.4.: Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu v městyse</i></p>	<p>2.4.2. Cestovní ruch</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Propagace existujících atraktivit městyse a jeho okolí - Výstavba a revitalizace atraktivit majících potenciál rozvoje cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti městyse (např. naučné stezky, Frymburk apod.) - Využití potenciálu přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu 	<p>Realizační, motivační</p>

6 Implementace strategického plánu

Implementační část Strategického plánu městyse Nový Hrádek obsahuje základní popis postupů, které umožní efektivně realizovat priority a opatření uvedené ve strategické části Plánu. Proces implementace má dvě navzájem se prolínající roviny.

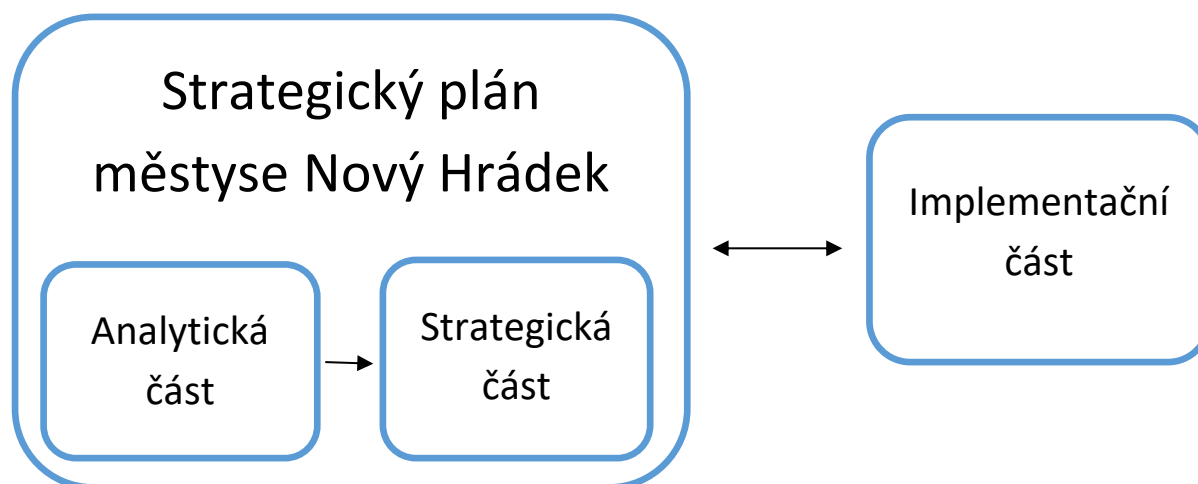
První se týká práce se strategickým plánem jako klíčovým, zastřešujícím, koncepčním dokumentem rozvoje městyse – jeho aktualizace, monitoring, evaluace apod.

Druhá část se již týká jednotlivých projektů, jejichž prostřednictvím bude docházet k naplňování strategického plánu, jež ve svém souhrnu představují tzv. Akční plán.

6.1 Proces implementace strategického plánu

Strategický plán je dokumentem, jenž objektivně a reálně popisuje prostředí městyse a v návaznosti na to identifikuje oblasti, jejichž naplnění směřuje k jeho efektivnímu rozvoji. K vlastnímu naplnění strategického plánu a jeho cílů je pak zásadní především realizace projektů obsažených v akčním plánu, které vychází z analytické a zejména strategické části SP a představují již hmatatelnou část naplnění strategické koncepce.

Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu

Aby byl připravený strategický plán relevantním dokumentem, aby zůstal použitelným základním podkladem a rámcem myšlenek a jednání o dalším rozvoji městyse, musí se po svém schválení zastupitelstvem městyse stát dokumentem, s nímž je aktivně pracováno, nikoli materiálem, jež skončí v zásuvkách pracovních stolů.

6.1.1 Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu

Aktualizace strategického plánu

Důležitým požadavkem na strategický plán je, aby probíhaly jeho pravidelné aktualizace, jež budou reagovat na změny, ke kterým v území dochází, ať již endogenní (vnitřní) či exogenní (vnější). Aktualizace strategického plánu by měla probíhat v pravidelných, cca pětiletých cyklech a v případě (zásadně) nezměněných podmínek, za nichž je realizován, může mít spíše charakter ověření platnosti nastavení či jeho mírné úpravy, reagující na plynulý vývoj prostředí.

V případě, že dojde k zásadní proměně vnitřního nebo vnějšího prostředí nebo jeho části, je vhodné provést aktualizaci plánu i mimo tento pravidelný interval.

Vnitřní změnu by mohla přinést zásadní změna preference rozvoje městyse, jež by byla alespoň zčásti opřena o potřebu reakce na jiné, zpravidla externí vlivy. Zásadní změna preferencí rozvoje způsobená výhradně změnou politické

representace městyse a jejich představ o budoucím rozvoji není zpravidla dostatečným argumentem pro zásadní úpravy strategického plánu, jehož hlavním přínosem je právě dlouhodobost, koncepčnost rozvoje a schopnost překonávat volební cykly.

Oproti těmto veskrze dynamickým příčinám potřeby aktualizace strategického plánu, je významným důvodem i postupné naplňování jeho jednotlivých cílů a priorit. V rámci procesu monitoringu a evaluace popsaného níže dochází k ověřování postupného plnění strategického plánu a potřeby přijímat nové výzvy a rozvojové cíle. S tím souvisí z podstaty věci potřeba aktualizovat strategický plán.

Implementace strategického plánu musí obsahovat procesy, jak ověřovat jeho plnění i aktuálnost.

Monitoring strategického plánu

Monitoring bude probíhat prostřednictvím sledování naplňování jednotlivých částí strategie, tzn. prioritních os a opatření (včetně jejich cílů) a aktivit, které jsou poté v akčním plánu tvořeny jednotlivými již konkrétními projekty.

Na nejnižší úrovni bude tedy monitorován zejména průběh realizace projektů obsažených v akčním plánu. Za monitoring odpovídá garant strategického plánu (starosta městyse). Z monitoringu je zpravidla v předem určených intervalech (půlročních či ročních) vypracována monitorovací zpráva, jež je předmětem projednání zastupitelstvem městyse.

Provázání strategického plánu s investiční a rozpočtovou politikou městyse

Rozvoj městyse, popsáný, resp. rámovaný strategickým plánem, je vždy v konečném důsledku realizován konkrétními kroky, investičními i neinvestičními záměry a aktivitami, pro něž je třeba zajistit financování. Městys a jím zřizované organizace hrají klíčovou roli v naplňování strategického plánu.

Další významnou aktivitou implementace strategického plánu je tak zajištění provázanosti jeho cílů a obsahu na rozpočtovou a investiční politiku městyse. Musí existovat vazba mezi opatřeními a aktivitami obsaženými ve strategickém plánu a jejich konkrétní realizací pomocí projektů akčního plánu, s plánováním výdajů městyse a jeho organizací v krátkodobém horizontu (každoročně sestavovaný rozpočet), stejně jako v horizontu středně až dlouhodobém (rozpočtový výhled, případně jiné podklady investiční a rozpočtové politiky městyse).

6.2 Akční plán

Důležitým dokumentem navazujícím na implementační část strategického plánu je tzv. akční plán. Ten je tvořen jednotlivými projekty schválenými městysem, směřujícími k jeho rozvoji a představuje tak operativní nástroj řízení realizace strategického plánu. Vedle akčního plánu obvykle existuje databáze („zásobník“) dalších projektů, které nejsou z různých důvodů zatím zařazeny do akčního plánu (např. z důvodu nedostatku finančních prostředků, prozatím nízké míry aktuálnosti či potřeby, neexistence dotačního nástroje apod.) s tím, že v případě změny situace, například vypsání dotačního titulu či zvýšené aktuálnosti řešit předmět projektu s ohledem na plnění nových povinností z legislativy, mohou být v rámci aktualizace přesunuty do akčního plánu.

Paralelně s tvorbou implementační části strategického plánu byly ze strany městyse shromažďovány projektové záměry, jež se stanou součástí akčního plánu, případně zásobníku projektů. Jedná se však o permanentní proces. V průběhu dalších let, na který je Strategický plán městyse Nový Hrádek vytvářen, tak budou další záměry shromažďovány, projednávány a zpracovávány podle potřeb území. Jednotlivé projekty jsou pak přímo v akčním plánu popsány v tzv. kartách projektů udávajících jejich základní, předpokládané charakteristiky (rozpočet a možné zdroje financování, předpokládané termíny realizace, uvedení garanta realizace apod.). Projekty jsou v akčním plánu řazeny dle jednotlivých opatření a je tak zřejmá linka mezi realizací projektu a jeho příspěvkem k plnění cílů prioritní osy, resp. k dosahování očekávaných výstupů a výsledků.

Realizace projektů nebude probíhat současně, ale postupně dle možností městyse (finančních, personálních, technických ad.), proto jsou v akčním plánu seřazeny dle priorit s tím, že by měly být naplňovány nejdříve projekty pro městys nejdůležitější a nejpotřebnější.

K navrhování dalších projektů bude docházet v rámci běžných činností městyse, jako jsou zasedání zastupitelstva městyse, dále mohou projektové záměry vznikat například při aktualizaci územního plánu či z iniciativy místních aktérů.

Přípravy podkladů pro projednání akčního plánu zastupitelstvem městyse

Akční plán a jeho aktualizace by měly být schvalovány zastupitelstvem městyse. Vedle toho by měly tyto orgány být v pravidelných (obvykle přinejmenším ročních) intervalech informovány o stavu plnění akčního plánu.

Garant připravující podklady pro tato jednání by měl zastupitelstvu městyse:

- poskytnout informace o pokroku v plnění akčního plánu jako celku i pokroku v realizaci projektů v něm obsažených
- poskytnout informaci o výstupech a výsledcích realizovaných projektů a jejich příspěvku k dosahování cílů strategického plánu
- poskytnout zdůvodnění pro návrh na vyřazení některých záměrů z akčního plánu
- předložit návrh na zařazení nových záměrů, jejich iniciátora a hlavní parametry, vč. vazby na strategický plán a jeho cíle a na dopad do rozpočtu městyse
- navrhnout prioritizaci záměrů akčního plánu a její zdůvodnění (s ohledem na připravenost záměrů, možnost zajištění externích zdrojů na financování, nezbytnost realizace s ohledem na legislativu apod.)

Komunikace akčního plánu

Nedílnou součástí úspěšné realizace jak strategického, tak akčního plánu je jejich správná prezentace a komunikace navenek. Veřejnost a zejména klíčoví aktéři života městyse, by měli být informováni o směrech, jakým se městys hodlá ve střednědobém horizontu ubírat (cíle strategického plánu), stejně jako o konkrétních záměrech, jež k tomu mají v krátkodobém horizontu přispívat (akční plán). Garant (starosta městyse) by měl těmto aktérům poskytovat průběžnou základní informaci prostřednictvím vhodně volených komunikačních kanálů.

Seznam tabulek

Tab. 1: Celková SWOT analýza	11
Tab. 3: Koincidenční matice	18
Tab. 4: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)	21
Tab. 5: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 2)	30

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje městyse Nový Hrádek (základní „intervenční logika“)	15
Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje městyse Nový Hrádek	16
Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu	40